Відгук

**на освітньо-професійну програму «Промислова геофізика і петрофізика»
на здобуття освітнього ступеню магістр
за спеціальністю Е4 «Науки про Землю»
в галузі знань Е «Природничі науки, математика та статистика»
ННІ «Інститут геології»
Київського національного університету імені Тараса Шевченка**

Для забезпечення постійного притоку нових висококваліфікованих професіоналів у команду Акціонерного товариства «Укргазвидобування» (УГВ), яке наразі є найбільшою газовидобувною компанією у Центральній і Східній Європі, було ініційовано розробку освітньо-професійної програми «Промислова геофізика і петрофізика» за підтримки Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР). Філії УГВ займаються пошуком та розвідкою родовищ нафти та газу, їх розробкою, а також видобутком, транспортуванням, переробкою вуглеводневої сировини та реалізацією нафтопродуктів. Наразі компанія потребує петрофізиків, які займаються вивченням фізичних властивостей гірських порід та інтерпретацією даних ГДС (геофізичних досліджень у свердловинах). До проєктної групи розробників освітньої програми від АТ «Укргазвидобування» були безпосередньо залучені визнані фахівці.

ОПП «Промислова геофізика і петрофізика» підготовки здобувачів вищої освіти другого рівня складена на основі Тимчасового Стандарту магістра Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Галузь знань Е «Природничі науки, математика та статистика» за спеціальністю Е4 – «Науки про Землю») та Стандарту МОН магістра за спеціальністю 103 «Науки про Землю» МОН. Тривалість навчання складає 1,5 академічні роки і становить 90 кредитів за денною та заочною формами навчання.

Нафтогазова галузь потребує спеціалістів, які будуть розуміти базові засади геології, седиментології, стратиграфії, петрографії та мати ґрунтовні знання фізичних основ методів свердловинної геофізики. У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка в ННІ «Інститут геології» розвивається напрямок пошуків і дослідження порід-колекторів, який забезпечують НДЛ «Теоретичної і прикладної геофізики», науково-навчальні лабораторії петрофізики, ядерної геофізики, центр сейсмологічного моніторингу в с. Пилиповичі, обчислювальний кластер тощо. Інститут має сучасне програмне

забезпечення для обробки та інтерпретації даних геофізичних досліджень, геолого-геофізичного моделювання родовищ нафти і газу. Наявна матеріальна база забезпечить здобувачам освіти вміння проводити лабораторні дослідження фізичних властивостей порід, таких як пористість, проникність, електричний опір, магнітна сприйнятливість, радіоактивних, акустичних, механічних тощо. Гранти для ННІ «Інститут геології» від компанії Шлюмберже на програмні продукти Petrel, Petromod, TechLog, Eclips, Ocean, що використовуються для моделювання нафтогазових родовищ та відтворення умов формування покладів нафти і газу дадуть змогу студентам набути розуміння про етапи моделювання родовищ, розуміння процесів розробки родовищ, просування контактів ВНК (ГВК, ГНК) при розробці родовищ тощо.

Освітньо-професійна програма ставить за мету підготувати фахівця-геофізика, конкурентоздатного на ринку праці із здібністю застосовування основних методів промислової геофізики і петрофізики для самостійного вирішення прикладних задач під час професійної діяльності у нафтогазовій галузі із застосуванням сучасних підходів.

Спеціальна освіта на базі відповідних курсів, виробничої практики в підрозділах АТ «Укргазвидобування» формує у здобувачів вищої освіти здатність здійснювати наукові та практичні дослідження геосфер та їхніх компонентів на основі аналізу та інтерпретації геолого-геофізичних даних, встановлювати закономірності геологічної будови; орієнтована на задачі пошуку та розвідки нафти та газу та геологічного супроводу розробки нафтогазових родовищ.

За обов'язковою частиною програми здобувачу може бути присвоєна професійна кваліфікація Геофізик / Geophysicist (код 2114.2 за ESCO). Ця професійна кваліфікація належить до групи професій Геологи і геофізики / Geologists and geophysicists» (код 2114 за ISCO).

За відсутності професійного стандарту за спеціальністю «Науки про Землю» для здобувачів другого рівня освіти присвоєння кваліфікації може бути здійснено на підставі професійного оволодіння здобувачем необхідними компетентностями. Такі компетентності здобувач може отримати за ОПП «Промислова геофізика і петрофізика», де наведені також й умови дотримання ним необхідних критеріїв (за 100 бальною шкалою) для присвоєння професійної кваліфікації, зокрема:

- Успішне оволодіння фаховими компетентностями та результатами навчання за рядом спеціалізованих обов'язкових дисциплін (Підрахунок запасів нафти і газу, Rock Physics, Промислова геофізика) не нижче 75 балів.
- Складання кваліфікаційного іспиту з оцінкою не нижче 75 балів.
- Захист кваліфікаційної роботи магістра з оцінкою не нижче 75 балів.
- Проходження виробничої практики обсягом 10 кредитів ЄКТС з оцінкою не нижче 75 балів.

На мою думку, важливою є вимога отримання високої оцінки за проходження виробничої практики в підрозділах АТ «Укргазвидобування», яка відбувається з відривом від навчання та дає можливість здобувачу отримати професійні знання у структурних підрозділах підприємства. Наразі, до складу АТ «Укргазвидобування» входить 11 філій.

На мою думку, перелік програмних компонент, які є в ОПП «Промислова геофізика і петрофізика», дають можливість досягти компетентностей і навичок для отримання професійної кваліфікації Геофізик / Geophysicist.

Менеджер з організації і контролю
геофізичних робіт
департаменту перспективних
геологічних проектів
АТ «Укргазвидобування»,
кандидат геологічних наук,
доцент **Андрій ТИЩЕНКО**

Відгук
на освітньо-професійну програму «Промислова геофізика і петрофізика»
на здобуття освітнього ступеню магістр
за спеціальністю Е4 «Науки про Землю»
в галузі знань Е «Природничі науки, математика та статистика»
ННІ «Інститут геології»
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ОПП «Промислова геофізика і петрофізика» підготовки здобувачів вищої освіти другого рівня складена на основі Тимчасового Стандарту магістра Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Галузь знань Е «Природничі науки, математика та статистика» за спеціальністю Е4 – «Науки про Землю») та Стандарту МОН магістра за спеціальністю 103 «Науки про Землю» МОН. Тривалість навчання складає 1,5 академічні роки і становить 90 кредитів за денною та заочною формами навчання.

Нафтогазова галузь потребує нових технологічних рішень, які мають забезпечити зростання незалежності нашої країни на основі зростання рівня галузі. Вкрай актуальним питанням є підготовка кваліфікованих фахівців-геофізиків та петрофізиків саме в нафтогазовій галузі для обробки даних промислової геофізики і петрофізики, де необхідні спеціалісти-професіонали високого рівня.

У Київському національному університеті імені Тараса Шевченка в ННІ «Інститут геології» розвивається напрямок пошуків і дослідження порід-колекторів, який забезпечують НДЛ «Теоретичної і прикладної геофізики», науково-навчальні лабораторії петрофізики, ядерної геофізики, центр сейсмологічного моніторингу в с. Пилиповичі, обчислювальний кластер тощо. Інститут має сучасне програмне забезпечення для обробки та інтерпретації даних геофізичних досліджень, геолого-геофізичного моделювання родовищ нафти і газу.

Освітньо-професійна програма ставить за мету набуття здобувачем знань, компетенцій і навичок у науковій та практичній сферах.

Спеціальна освіта на базі відповідних курсів, виробничої практики в підрозділах АТ «Укргазвидобування» формує у здобувачів вищої освіти здатність здійснювати наукові та практичні дослідження геосфер та їхніх компонентів на основі аналізу та інтерпретації геолого-геофізичних даних, встановлювати закономірності геологічної будови; орієнтована на задачі пошуку та розвідки нафти та газу та геологічного супроводу розробки нафтогазових родовищ.

За обов'язковою частиною програми здобувачу може бути присвоєна професійна кваліфікація Геофізик / Geophysicist (код 2114.2 за ESCO). Ця професійна кваліфікація належить до групи професій Геологи і геофізики / Geologists and geophysicists (код 2114 за ISCO).

За відсутності професійного стандарту за спеціальністю «Науки про Землю» для здобувачів ІІ рівня освіти присвоєння професійної кваліфікації може бути здійснено на підставі оволодіння здобувачем необхідними професійними компетентностями і результатами навчання. Такі компетентності здобувач може отримати за ОПП «Промислова геофізика і петрофізика», де наведені також й умови дотримання ним необхідних критеріїв (за 100-бальною шкалою) для присвоєння професійної кваліфікації, зокрема:

- Успішне оволодіння фаховими компетентностями та результатами навчання за рядом спеціалізованих обов'язкових дисциплін (Підрахунок запасів нафти і газу, Rock Physics, Промислова геофізика) не нижче 75 балів.
- Складання кваліфікаційного іспиту з оцінкою не нижче 75 балів.
- Захист кваліфікаційної роботи магістра з оцінкою не нижче 75 балів.
- Проходження виробничої практики з оцінкою не нижче 75 балів.

Серед критеріїв одним з самих важливих, на мою думку, є вимога отримання високої оцінки за проходження виробничої практики (10 кредитів) в підрозділах АТ «Укргазвидобування», яка відбувається з відривом від навчання та дає можливість здобувачу отримати необхідні навички з виконання професійних завдань та обов'язків також і на підприємстві, яке є найбільшою в Україні газовидобувною компанією й займається пошуком та розвідкою родовищ нафти та газу, а також їх розробкою.

На мою думку, перелік програмних компонент, які є в ОПП «Промислова геофізика і петрофізика», дають можливість досягти професійних компетентностей і результатів навчання для отримання професійної кваліфікації Геофізик / Geophysicist.

Перший заступник генерального директора
Державного геофізичного підприємства
«Укргеофізика»
кандидат геологічних наук **Анатолій ТОЛКУНОВ**